

Reformera arbetskraftsinvandringen

Sammanfattning

Arbetskraftsinvandring är viktig för Sverige. Men regelverket måste vårdas och utvecklas. Moderaterna lägger därför fram förslag för att underlätta för högkvalificerad arbetskraft och stoppa missbruk av dagens system. Det handlar om:

- Att stoppa kompetensutvisningarna
- Att locka hit högkvalificerad arbetskraft
- Att införa krav på lön motsvarande heltidsanställning samt försörjningskrav för anhöriga
- Att införa ett stopp för arbetskraftsinvandring av personliga assistenter
- Att stoppa möjligheten till "spårbyte" från asyl till arbetskraftsinvandring och ge Migrationsverket fler verktyg för att stävja fusk
- Att utreda en ny ordning för att pröva arbetstillstånd

Sveriges framgångar och vår gemensamma välfärd bygger på arbete. Att människor kan komma hit och bidra med sin kunskap och drivkraft är i grunden bra, och kommer fortsättningsvis vara nödvändigt för svenskt tillväxt. År 2018 beräknades exempelvis arbetskraftsinvandringen ha bidragit till svenskt BNP med 34 miljarder kr och samtidigt medfört 12 miljarder i skatteintäkter.¹ Moderaternas paket för arbetskraftsinvandring värnar, men utvecklar en viktig reform, och vidtar samtidigt kraftfulla åtgärder mot missbruk.

Integrationskrisen är ett faktum och arbetslösheten är särskilt hög bland invandrare och personer med kortare utbildning. Samtidigt vittnar svenska företag och entreprenörer om brist på rätt kompetens. I detta läge måste vi anpassa regelverken efter verkligheten.

Det nuvarande systemet för arbetskraftsinvandring har brister. I internationella jämförelser sticker Sverige ut eftersom ett och samma regelverk gäller för all slags arbetskraftsinvandring, oavsett om det rör sig om högkvalificerad arbetskraft eller inte.² Sverige måste göra mer för att attrahera högkvalificerade arbetskraftsinvandrare och få stopp på kompetensutvisningarna.

Flera studier visar också att systemet med arbetskraftsinvandring missbrukas. Det kan till exempel handla om bedrägerier och bidragsbrott, arbetskraft som utnyttjas och handel med arbetstillstånd.³ Det förekommer dessutom att arbetskraftsinvandrare som byter spår

¹ Gränslöst värdeskapande. Det samhällsekonomiska värdet av arbetskraftsinvandringen till Sverige under 2018. Rapport från Svenskt Näringsliv, maj 2019.

² Jfr Riksrevisionen, Ett välfungerande system för arbetskraftsinvandring? (RiR 2016:32) och Ruhs, M. (2016). The rights of migrant workers. economics, politics and ethics. International Labour Review.

³ Se bl.a. Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet 2019 och Lägesrapport 2019, För det myndighetsgemensamma arbetet mot fusk, regelöverträdelse och annan brottslighet i arbetslivet.

till asyl använder ett skenerbjudande som grund för sitt arbetstillstånd.⁴ Myndigheterna behöver ha tillräckliga verktyg för att utreda och stoppa fusk.

Moderaternas förslag

Det svenska regelverket för arbetskraftsinvandring ska vara tydligt inriktat på högkvalificerad arbetskraft, samtidigt som alla former av missbruk motverkas. Därför lägger Moderaterna fram följande förslag:

Ett ökat fokus på högkvalificerad arbetskraft

Stoppa kompetensutvisningarna

Trots ny lagstiftning och praxis fortsätter kompetensutvisningarna. Regelverket måste därför ändras så en helhetsbedömning görs och mindre fel inte per automatik leder till utvisning. Samtidigt bör fler sanktioner än utvisning av arbetstagaren införas när arbetsgivaren har gjort fel.

Attrahera högkvalificerade arbetskraftsinvandrare

Sverige bör göra mer för att locka hit högkvalificerad arbetskraft. Till exempel bör högkvalificerade arbetskraftsinvandrare kunna beviljas permanent uppehållstillstånd snabbare och i ett tidigare skede få möjlighet att byta arbetsgivare. Vidare behöver bland annat talangvisum införas och expertskatten reformeras.

Höjt krav på lönenivå motsvarande en heltidsanställning.

Moderaterna vill införa ett höjt krav till en lönenivå motsvarande heltidsanställning vid lägsta lön. Med ett högre lönekrav bidrar arbetskraftsinvandraren mer till välfärden samtidigt som risken för att regelverken missbrukas minskar. I dag ligger lönekravet på cirka 13 000 kronor. I praktiken innebär vårt förslag att det höjs till lägsta heltidslön enligt relevant kollektivavtal.

Försörjningskrav för anhöriga till arbetskraftsinvandrare

I dag finns inte något försörjningskrav för anhöriga till arbetskraftsinvandrare. En partner och/eller ett ogift barn under 21 år får därmed flytta med en arbetskraftsinvandrare till Sverige utan att ha en tryggad försörjning. Moderaterna vill att arbetskraftsinvandraren ska försörja sina anhöriga eller att de anhöriga ska försörja sig själva.

Utred ny ordning för prövning av arbetstillstånd

Migrationsverket har ett omfattande och i delar splittrat uppdrag. Dels ansvarar myndigheten för prövningen av arbetstillstånd, ansökningar om asyl, anhörginvandring och medborgarskap, dels är man ansvarig för Sveriges asylboenden och förvarsverksamhet. Det kan få till följd att arbetstillstånd nedprioriteras och att väntetiderna blir långa. Migrationsverket har inte heller fullt ut det arbetsmarknadsperspektiv som krävs vid prövningen av arbetstillstånd. Frågan om en ny ordning för prövning av arbetstillstånd bör därför utredas.

⁴ Riksrevisionen, Ett välfungerande system för arbetskraftsinvandring? (RiR 2016:32)

Stoppa fusk och missbruk

Nej till spårbyte

Spårbyte är en möjlighet för asylsökande som jobbar att, vid avslag på sin asylansökan, söka arbetstillstånd direkt när sökanden befinner sig i Sverige. Detta är ett undantag från huvudregeln om arbetstillstånd ska vara ordnat före inresa till Sverige. Moderaterna vill att möjligheten till spårbyte tas bort. Den innebär en sammanblandning av asylsystemet och systemet med arbetskraftinvandring och strider mot principen att asylprocessen ska ha ett tydligt avslut.

Krav att betala in sociala avgifter i förskott

För att minska riskerna för fusk bör ett system där det ställs krav på att betala in sociala avgifter i förtid övervägas. Det kan exempelvis utformas så att arbetsgivaren under de två första åren av en anställning ska betala in sociala avgifter kvartalsvis i förskott.

Stopp för arbetskraftsinvandring av personliga assistenter

Arbetskraftsinvandring vad gäller personliga assistenter är i för stor utsträckning förenad med missbruk och fusk. Moderaterna vill därför införas ett stopp för arbetskraftsinvandring till Sverige som personlig assistans. Vid behov är vi redo att införa spärrar även mot andra yrkeskategorier.

Tydlig kriminalisering av handel med arbetstillstånd som sker med falska intyg

Handel med arbetstillstånd med hjälp av falska intyg bedöms vara en inkomstkälla för organiserad brottslighet. Dagens rättspraxis innebär dock att gärningsmän som begår denna brottslighet inte kan dömas för någon form av människosmuggling. Moderaterna vill därför se över lagstiftningen gällande människosmuggling i syfte att kriminalisera handel med arbetstillstånd och motverka att människor far illa.

Nytt brott – arbetskraftsmisbruk – och skärpta straff

Moderaterna vill införa ett nytt brott: arbetskraftsmisbruk – där allvaret i missbruk av systemet med arbetskraftsinvandring ska tydliggöras och straffen skärpas.

Migrationsverket bör ges möjlighet att använda biometriska data

Brottslighet med falska eller utnyttjade identiteter ökar. För att förhindra att tredjelandsmedborgare kan få fler flera identiteter i Sverige bör Migrationsverket ges rätt att uppta, lagra och söka biometriska data avseende samtliga personer som söker uppehållstillstånd i Sverige, däribland arbetskraftsinvandrare.

Migrationsverket ska få direktåtkomst till andra myndigheters databaser

För att Migrationsverket ska kunna förebygga, kontrollera samt utreda fusk och missbruk behöver myndigheten få direktåtkomst till Skatteverkets, Försäkringskassans, Pensionsmyndighetens och Kronofogdemyndighetens databaser. Moderaterna avser att i närtid lägga ett skarpt lagstiftningsförslag om det i riksdagen.